

ματος» (23 Μαΐου 1938) τελευταίας ανευρέθησαν βυζαντινὰ ἀρχαιο-
ότητες καὶ τάφοι με λατινικὰς ἐπιγραφὰς εἰς Βιζύην κατὰ τὰς ἐργα-
σίας πρὸς ἰσοπέδωσιν τοῦ ἐδάφους, πρὸ τοῦ ἐκεῖ Διοικητηρίου εἰς
βάθος 1 1/2 μ. Ἀνευρέθη καὶ δάπεδον με ἑγχρωμα ψηφιδωτὰ καὶ πα-
ραστάσεις πτηνῶν. Πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀνευρεθεισῶν ἀρχαιοτήτων
ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ ἐκεῖ ὁ ὑποδιευθυντὴς τοῦ μουσείου Κιπόμεως,
ὅστις καὶ πρόκειται νὰ συνεχίσῃ τὰς κέρυσιν ἐν Θράκῃ ἀνασκα-
τὰς του. Περὶ αὐτῶν περισσότερα θὰ γράψωμεν εἰς τὸν ΙΑ' τόμον.

**Προικοσυμφωνιῶν κῶδιξ Νικήφου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως
Φιλίππουπόλεως (1835—1859)**

Καὶ οὗτος ὁ κῶδιξ τῆς ἱερᾶς μητρο-
πόλεως Φιλίππουπόλεως, εὐρισκόμενος μετὰ τῶν συνυπεξηρημένων ἄλλων
ἐν τῇ Βουλγαρικῇ τῆς Πλόβδιφ μητροπόλει, ἀνεγνώσθη ὑφ' ἡμῶν. Εἶναι
χαρτόδετος ἔχων ὕψος 0,375, πλάτος 0,225 καὶ πάχος 0,040 τοῦ μέτρου.
Ὁ χάρτης αὐτοῦ εἶναι παχύς, ἀλλ' ὑπελὴς οἶονεὶ ἀπορροφητικὸς. Δυστυ-
χῶς ἔνεκα τῆς ὑγρασίας εἰς ἣν ἐπὶ ἔτη ἦτο ἐκτεθειμένος, ὥς εἰκάζεται,
εἶναι κατεστραμμένος κατὰ τὰ ἄκρα τῶν φύλλων του ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ
κάτω ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,05 τοῦ μέτρου. ἔχει σελίδας 275, ἐξ ὧν γεγραμ-
μέναι πλήρεις 266. Αἱ ἔξ πρῶται εἶναι ἄγραφοι. Ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐβδό-
μης, ἣτις ὅλη εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὸν προσορισμὸν του μετὰ τῆς αὐτο-
γράφου ὑπογραφῆς τοῦ κατασκευαστοῦ αὐτοῦ μητροπολίτου Νικήφου.
Ἐν αὐτῷ ἀντιγράφονται πιστεῖς αἱ προικοσυμφωνίαι (προικοχάρτια),
ὧν τὸ πρωτότυπον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν προικοδοτῶν καὶ τῶν μαρτύ-
ρων καὶ ἐπικεκυρωμένον ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου παρεδίδοτο τῷ γαμβρῷ.

«Ὁ Φιλίππουπόλεως Νικήφος ἀποφαίνεται.

Κοινῇ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει τοῦ τε σεβασμιωτάτου κυριάρχου, τῶν τε
ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ χρησιμωτάτων προεστώτων καὶ προκρίτων,
τῶν τε τιμωτάτων ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν ρουφετίων τῆς πολιτείας
ταύτης Φιλίππουπόλεως ἐνεκρίθη, ἵνα ἡ προικοσυμφωνία γίνηται ἐπὶ πα-
ρουσίᾳ τοῦ προεστώτος τοῦ μαχαλὲ καὶ τοῦ μοντάριδος, χωρὶς νὰ παρα-
βαίνη τοὺς ἤδη θεσπισθέντας ὅρους τῆς πολιτείας, καὶ ἐπιβεβαιώνηται
παρὰ τοῦ σεβασμιωτάτου ἡμῶν ἀρχιερέως καὶ εἴτα καταστρώνηται ἐνθάδε
εἰς τὸν παρόντα κώδικα καὶ οὕτως νὰ ἔχη τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἡ προι-
κοσυμφωνία. Ὅποια δὲ προικοσυμφωνία ἤθελε γείνει ἀνεπίγραφος παρὰ
τοῦ ἀρχιερέως καὶ μὴ εἶναι ὡς ἀνωτέρω εἵπομεν, αὕτη νὰ εἶναι ἄκυρος
καὶ λογίζεται ὡς χαρτὶ ἄγραφον. Διὸ καὶ ὑποφαινόμεθα (διὰ) τὸ θεσπι-
σμένον τῆς ὑποσχέσεώς μας. Τῇ α' Φεβρουαρίου αὐλεῶ.

Ὁ σακελλάριος Ἰωάννης, ἱερεὺς, ὁ σακελλίου Γεώργιος, ἱερεὺς, ὁ
πρωτονοτάριος Βασίλειος, ἱερεὺς, ὁ ρεφερενδῆριος Κωνσταντῖνος, ἱερεὺς,
ὁ πρωτοπαπᾶς Νικόλαος».

Κ. Μυρλίν
Ἀπορρ. Π. Μ.
«Θ. Μ. Μ.»
7. 7. 1938
r. 385-386

Ὁ τύπος τῶν προικοσυμφωνιῶν εἶναι ὁ αὐτός, ἀλλ' ὅτε μὲν ἔκτενέστερος, ὅτε δὲ βραχύτερος. Ὁ πλήρης καὶ τέλειος τύπος ἦτο ὁ ἀκόλουθος:

«Ὁ Φιλιππουπόλεως . . . ἀποφαίνεται † Εἰς δόξαν πατρὸς, υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος, τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου τρισυποστάτου θεοῦ, ὃς ἐν ἀρχῇ ἰδίᾳ φιλανθρωπία κινούμενος ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐξ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐποίησεν ὥς βοηθὸν αὐτοῦ καὶ ἐκ τούτου ἅπαν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀλληλοδιαδόχως τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἠκολούθησεν· ὅθεν καὶ ὁ τιμώτατος . . . (ἢ ἡ κυρία . . . σύζυγος τοῦ μακαρίτου . . .) τοῖς ἱεροῖς πειθόμενος ἐπιτάγμασιν, ἣν ἔχει θυγατέρα ὀνόματι . . . εἰς γάμου ἡδὴ φθάσασαν ἡλικίαν, συνεφώνησε μετὰ τοῦ κυρίου . . . ἐπὶ τῷ δοῦναι αὐτῷ ταύτην ὥς γυναῖκα νόμιμον· καὶ δὴ πρῶτον μὲν ἐπιβραβεύει τῇ ρηθείσῃ θυγατρὶ αὐτοῦ τὴν ἀπὸ καρδίας εὐχὴν ὅτι «εὐχαὶ γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἴκων»· ἐπομένως δὲ δίδωσιν αὐτῇ χάριν προικός, ἵνα ἔχῃ καὶ χρῆται μετὰ τοῦ εἰρημένου ἀνδρὸς αὐτῆς τὰ κάτωθι ὥς φαίνονται:» . . .

Εἴτα ἠκολούθει ἡ καταγραφὴ τῆς προικός, ἡτοι τῶν μετρητῶν «ὅσα εἰς μετρητὰ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας τοῦ γαμβροῦ» κατὰ εἶδη τῶν μεταλλικῶν νομισμάτων ἀριθμουμένων καὶ υπολογιζομένων εἰς γρόσια, τῶν ἀκινήτων μετὰ ἢ μὴ τῆς ἀξίας τῶν εἰς γρόσια, τῶν πολυτίμων κοσμημάτων, τοῦ ἱματισμοῦ, τῶν σκευῶν καὶ ἐπιπλῶν μετὰ τῆς ἀξίας πάντων εἰς γρόσια. Ἐν τέλει ἐν ἰδίᾳ παραγραφῇ ἐγένετο ἡ καταγραφὴ τῶν δώρων τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν νύμφην μετὰ τῆς ἀξίας τῶν εἰς γρόσια, προστιθεμένης καὶ ταύτης εἰς τὴν ἀξίαν τῆς προικός τῆς νύμφης.

Μετὰ τοῦτο ἠκολούθει ἡ εὐχὴ τῶν γονέων μετὰ τῆς ἐπικλήσεως τῶν ἁγίων, ἐν οἷς καὶ ὁ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐνορίας τῆς νύμφης ἅγιος, ἔχουσα ὡς ἑξῆς: «Ὁ δὲ θεὸς τῶν ὅλων ὁ εὐδοκήσας αὐτοὺς εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθεῖν αὐξήσας αὐτοὺς καὶ δόψῃ κλίσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ τέλειον· πρεσβείαις τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων ἐνδόξων θεοσέπτων μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, τῆς ἁγίας ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Κυριακῆς, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν. Διὸ καὶ ἐγένετο ἡ παροῦσα προικοπαράδοσις τῇ βεβαιώσει τοῦ πανιερωτάτου ἁγίου Φιλιππουπόλεως κυρίου κυρίου . . . καὶ μαρτυρίαις τῶν ὑπογεγραμμένων ἀξιοπύτων μαρτύρων καταστρωθεῖσα καὶ ἐν τῷ κώδικι τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως εἰς ἔνδειξιν. Ἐν Φιλιππουπόλει τῇ . . . »

Ὑπεγράφοντο μάρτυρες 2—4 κληρικοὶ μετὰ τῶν τίτλων των, 3—4 λαϊκοὶ καὶ δύο ἢ ὁ εἰς μονκτάρης τῆς συνοικίας μετὰ τῆς σφραγίδος του (τουρκικῆς).

¹180 καὶ: K. M. u. r. Ἀποστόλοις ἐν Θεσσαλονίκῃ, τόμ. Β', σ. 1099.